

Videnskabelig Leder

Stadigt bekymrende forbrug af tramadol hos børn og unge trods samlet nedgang i forbruget

Kim Dalhoff

Klinisk Farmakologisk Afdeling, Københavns Universitetshospital – Bispebjerg og Frederiksberg Hospital

Ugeskr Læger 2025;187:V07250553. doi: 10.61409/V07250553

Tramadol er et syntetisk opioid, som anvendes i stor stil i Danmark til behandling af smerter. Således blev der i 2024 solgt 6.971.000 definerede daglige doser (DDD) til primærsektoren svarende til 2.091 kg, den overvejende del til patienter i aldersgruppen 45-79 år (76%). Det store forbrug afspejles også i et stort antal forgiftninger med tramadol – tilsigtede eller utilsigtede – således var der i 2024 435 henvendelser til Giftlinjen vedrørende tramadol. Dette er en stigning på 66% fra 2014, hvor der var 262 henvendelser. En mere detaljeret analyse af forgiftningsmønsteret fra Giftlinjen viste bekymrende, at der i den sidste opgørelsesperiode fra 2020 til 2022 var en større andel af henvendelserne, der omhandlede patientgruppen af 10-19-årige [1], uagtet at personhenførbart salg af tramadol til omtrent samme aldersgruppe af 18-24-årige faldt svagt i samme periode fra 0,44% til 0,38% af det samlede salg. Mortalitetsraten efter indtagelse af tramadol er høj. Således optræder tramadol på toptrelisten over narkotikarelaterede dødsfald i Danmark. En retsmedicinsk opgørelse over lægemiddelrelaterede dødsfald i Vestdanmark i perioden 2017-2019 konkluderede, at 20 dødsfald kunne sættes i forbindelse med indtagelse af tramadol [2].

Tramadol kan efter få ugers behandling medføre fysisk afhængighed. Et misbrug af tramadol kan være en konsekvens af anvendelse uden lægeordination i en større dosis, mere hyppigt eller i længere tid i et forsøg på at opnå bevidsthedspåvirkning (eufori) eller større fysisk udholdenhed [3].

Det er velkendt, at tramadol kan forårsage krampeanfald [4], men der findes kun få studier om hyppigheden og sværhedsgraden af disse anfald eller en karakterisering af patienterne med tramadolinducerede anfald.

I et nyt studie, publiceret i Danish Medical Journal [5], blev alle patienter i alderen 15-30 år indlagt på en dansk akutmodtageafdeling med krampeanfald undersøgt. De blev alle gennemgået med

henblik på tramadoleksponering, og hvorvidt det var relateret til anfaldene. I undersøgelsesperioden på to år identificerede man 62 indlæggelser (41 patienter) med kramper udløst af tramadolindtagelse. Gennemsnitsalderen på patienterne var 20 år, størstedelen var mænd (93%), og flere patienter havde gentagne indlæggelser med samme mønster. Kun et fåtal af de indlagte patienter havde en ordination på tramadol (3%), hvilket indikerer, at indtagelsen skyldes et ønske om at opnå en rus. Forfatterne anfører i artiklen, at i en del af tilfældene påstod patienterne, at den indtagne tramadoldosis var inden for det terapeutiske område, og at man havde skaffet det på ulovlig vis – delt mellem venner, tyveri eller illegal importeret. Konklusionen vækker bekymring. Ud over de direkte sundhedsskadelige komplikationer til tramadolinducerede kramper berører forfatterne også de afledte faktorer som unødige hospitalsindlæggelser, skanninger og neurologiske udredninger.

De danske myndigheder har iværksat initiativer, der kan nedsætte forbruget af tramadol i Danmark. Der blev således i 2018 indført udleveringsrestriktioner, idet lægemidlet fik ændret status til udleveringsgruppe A\$4 i lighed med andre opioider. Det kom dog først på den narkotikaklassificerede FN-liste i 2022. I Sverige og Norge fik man tramadol på landenes respektive narkotikalister i henholdsvis 2008 og 2020. Nyere data tyder da også på, at anvendelsen af tramadol er dalet i perioden 2017-2023 [6] i overensstemmelse med en nedsættelse af det totale salg af tramadol fra 11.982.000 DDD'er i 2020 til 6.971.000 DDD'er i 2024. Det er dog bekymrende, at der fortsat er et stort forbrug/misbrug af lægemidlet, og at den påviste nedgang i det samlede forbrug måske ikke er slået igennem i den yngre generation af børn og unge. Et mere drastisk perspektiv er at fjerne tramadol fra listen af registrerede lægemidler i Danmark – det har man gjort i Canada i 2022 i et forsøg på at nedsætte antallet af patienter, der udviklede tolerance over for og afhængighed af stoffet.

Korrespondance *Kim Dalhoff*. E-mail: kim.peder.dalhoff@regionh.dk

Publiceret 18. august 2025

Interessekonflikter ingen. Forfatter har indsendt ICMJE Form for Disclosure of Potential Conflicts of Interest. Denne er tilgængelig sammen med lederen på ugeskriftet.dk

Artikelreference Ugeskr Læger 2025;187:V07250553

doi 10.61409/V07250553

Open Access under Creative Commons License [CC BY-NC-ND 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

REFERENCER

1. Sigfredsson AKV, Palmqvist DF, Dalhoff K. Poisonings with opioids and benzodiazepines in Denmark: a retrospective study from the Danish Poison Information Centre. *Basic Clin Pharma Tox*. 2025;136(6):e70044. <https://doi.org/10.1111/bcpt.70044>
2. Andersen CU, Ahmed H, Raedkjaer M et al. Deaths caused by medication in persons not using illicit narcotic

- drugs: an autopsy study from Western Denmark. *Basic Clin Pharma Toxicol*. 2023;132(1):111-119. <https://doi.org/10.1111/bcpt.13808>
3. Hernandez SH, Nelson LS. Prescription drug abuse: insight into the epidemic. *Clin Pharmacol Ther*. 2010;88(3):307-17. <https://doi.org/10.1038/clpt.2010.154>
 4. Nakhaee S, Amirabadizadeh A, Brent J et al. Tramadol and the occurrence of seizures: a systematic review and meta-analysis. *Critical Rev Toxicol*. 2019;49(8):710-723. <https://doi.org/10.1080/10408444.2019.1694861>
 5. Nielsen AVA, Lassen CK, Cakar D et al. Prevalence and characteristics of tramadol-induced seizures in young adult emergency admissions. *Dan Med J* 2025;72(8):A02250108. <https://doi.org/10.61409/A02250108>
 6. Rasmussen L, Ernst MT, Forberg S et al. Trends in utilization of tramadol and other opioids in Denmark 2017-2023: a nationwide drug utilization study. *Brit J Clin Pharma*. 2025;91(3):908-913. <https://doi.org/10.1111/bcp.16360>